

Evropská unie a její působení v otázce trestu smrti

Referát do kurzu: EU jako globální aktér (EVS137)

Vypracovala: Semenyuk Olha

Přednášející: Mgr. David Miller

Evropská unie provádí kampaně pro všeobecné zrušení trestu smrti. Tenhle postoj je založen především na přesvědčení o vrozené důstojnosti všech lidských bytostí, a neporušitelnosti lidské osobnosti, nezávisle na spáchaném trestném činu. Zrušení trestu smrti je požadavkem pro státy , které chtějí stat se členamy EU. Všechny státy přistoupily na protokol číslo 6 Evropské úmluvy o lidských právech (EULP), tykající se Zrušení trestu smrti. V dodatku členské státy EU podepsali Protokol číslo 13 EULP tykající se zrušení trestu smrti za všech okolnosti (tyká se to i válečného období), který byl schválen ve Vilnjusu v květnu 2002. Nicméně navzdory všeobecným trendům směrem k zrušení trestu smrti, vykonaní nejvyššího trestu má své místo v řadě států de facto v jejich legislativě.

V roce 1998 EU rozhodlo stejně jak integrální část politiky lidských prav, posílit svoji mezinárodní činnost v odporování trestu smrti. EU navrhla politickou směrnicí pro reprezentaci a jiné akce v otázce trestu smrti na multilaterálních forech a vůči třetím zemím. Tato směrnice poskytuje komplex kriterií pro provedení reprezentaci a nastiňuje minimální standardy pro její aplikování v státech kteří si ponechali trest smrti. Tento závazek EU znovu potvrdila v prosinci 2000 na Summitu Rady Evropy v Nice v Chartě základních prav EU (článek 2 odstavec 2).

EU udržuje velkou aktivitu na úrovni boji proti trestu smrti a disponuje různými instrumenty. Iniciativy na politické úrovni – reprezentace a deklarace. Jak přídavek EU provádí podporu na více praktické úrovni, a to přes projekt Evropská iniciativa pro demokracií a lidská práva (začala fungovat v červeneci 1999).

Politické akce

Obecná reprezentace problematiky trestu smrti spočívá v zvýšení dialogu s třetími zemi. Takový dialog muže nastat konkrétně když politika státu v otázce trestu smrti proměnlivá (např. kde oficiálně nebo de facto moratorium na trest smrti

je u konce, nebo kde trest smrti musí být opakovaně uveden do legislativy). Podobně je to když stát sám udělá první kroky směrem k zrušení trestu smrti.

Individuální reprezentace používá se v specifických případech kde EU je uvědomena o tom že jednotlivé rozsudky porušují minimální standardy. Rozsudek nemůže být proveden nad těma kdo nedosáhl věku 18 let v době provedení zločinu, těhotné ženě, nebo ženě po porodu, a osobě která je mentálně postižená .

Nigerie je stát kde EU prováděla řadu prezentací byli to individuální reprezentace a kruté formy trestu smrti.

Komise příklada velký interes a hluboké znepokojení ohledně setrvaní trestu smrti v Nigerii. Směrnice EU ustanovuje že státy které mají trest smrti musí ho provádět bez zbytečného utrpení a proto je vyloučené ukamenování trestance takovéhle metody popravy přináší utrpení oběti, nejenže porušují lidské právo na život ale takto extrémní forma mučení a je zakázaná Mezinárodním paktem o občanských a politických právech. Prezident Romano Prodi napsal dopis prezidentu Nigerii Obsanjo vyjadřující znepokojení co se týče praktik ukamenování, které jsou evidentně neslučitelné z Úmluvou o lidských právech signatářem které Nigerie je. Jiný příklad je kdy Komise úzce sledovala vývoj případu Aminy Lawal (tato žena byla odsouzena k ukamenování za to že měla nemanželské dítě) a uvítala její osvobození (září 2003).

Mezinárodní fora

EU je také aktivní v multilaterálních forech například Unite Nations Commission on Human Rights (CHR). V roce 1999 CHR následovalo iniciativu EU a schválilo rezoluci v otázce trestu smrti rezoluce vyzvala státy přistoupit k Druhými opčnímu protokolu MPOPP. V roce 1999 na zasedání CHR, EU předložila rezoluci po trestu smrti. Více aktuální je rezoluce z 21 dubna 2004 která byla schválena. Ještě jednou státy, které mají trest smrti byli vyzváni k jeho zrušení nebo k uvalení moratoria na jeho vykonávání. EU také vydává mezinárodní deklarace a prohlášení. Jedna z aktuálních je Deklarace od prezidenta EU v které vítá zrušení trestu smrti v Nezávislém státě Samoa, z 9 března 2004.

Evropsky parlament je dlouholetým protivníkem trestu smrti a aktivně se zapojuje do mezinárodních kampaní proti trestu smrti. Rezoluce a každoroční zprávy o lidských právech regulárně jejich pozici. Rada Evropy také aktivně sleduje tuto otázku.

Od roku 2001 v souladu se Směrnicí EU o trestu smrti, EU uskutečňuje zákroky v otázce TS, v spoustě států - USA, Palestina, Irán, Libanon, Japonsko, Malajsie, Guinea, Sri Lanka, Botswana, Čína, Indie, Niger, Senegal, Kuvajť, Filipíny a jiné.

V letech 2001, 2002 a 2003 byli provedeni reprezentace v US jak na federální tak i na státní úrovni. V únoru 2000 EU pobídla USA k odvolání výhrady k článku 6 MPOPP který zakazuje trest smrti pro mladistvé pachatele.

Politické závazky EU jsou sdružený s financováním přes Evropskou iniciativu pro demokracii a lidská práva. V roce 2002 pod vedením EIDLDP byla spuštěna specifická podpora NGO v otázce zrušení trestu smrti. Bylo vybráno 7 projektů a celkově přiděleno 4.447.328 euro.

Zdroj: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/human_rights